

At: Y Pwyllgor Busnes

Oddi wrth: Ysgrifenyddiaeth y Pwyllgor Busnes

Dyddiad: 18 Mawrth 2013

Diwygio Rheolau Sefydlog 29 a 30: Cydsyniad mewn Perthynas â Biliau Senedd y DU

Diben

1. Gwahoddir y Pwyllgor Busnes i ystyried cynigion i ddiwygio Rheolau Sefydlog 29 a 30 ynghylch Cydsyniad mewn Perthynas â Biliau Senedd y DU. Mae'r newidiadau arfaethedig i'w gweld yn Atodiadau A a B.

Cefndir

2. Ym mis Mawrth 2012, cyhoeddodd y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol ei adroddiad, 'Ymchwiliad i'r pwerau a roddir i Weinidogion Cymru yn Neddfau'r DU'. Roedd nifer o argymhellion y Pwyllgor yn galw am ddiwygiadau i Reolau Sefydlog y Cynulliad, ac felly roedd angen i'r Pwyllgor Busnes ymateb iddynt.
3. Bu'r Pwyllgor Busnes yn trafod yr adroddiad yn ei gyfarfodydd ar 12 a 19 Mehefin 2012, ac roedd modd iddo ystyried ymateb Llywodraeth Cymru i'r adroddiad yn ei drafodaethau. Yn ei ymateb, croesawodd y Pwyllgor Busnes y cyfle yr oedd yr adroddiad yn ei roi i adolygu gweithdrefnau'r Cynulliad yn y maes hwn, ac ymatebodd yn gadarnhaol i bob argymhelliad a oedd yn galw am ddiwygio Rheolau Sefydlog y Cynulliad. Yn ei ymateb, nododd y Pwyllgor hefyd:

Mae angen trafod ymhellach sut yn union y caiff yr argymhellion hynny eu gweithredu, a hynny yn y Cynulliad ac yn rhynglywodraethol, a dyna'r rheswm dros dderbyn argymhellion CLAC 'mewn egwyddor' yn aml. Fodd bynnag, mae'r Pwyllgor Busnes yn ymrwymedig i fwrw ymlaen â'r

newidiadau hynny sy'n ofynnol er mwyn cyflawni ein hamcan cyffredinol o sicrhau prosesau craffu cadarn yn y Cynulliad ar unrhyw ddeddfwriaeth yn y DU sy'n berthnasol.

4. Ers hynny, mae swyddogion o Ysgrifenyddiaeth y Pwyllgor Busnes wedi bod yn gweithio gyda swyddogion Llywodraeth Cymru i ddrafftio cyfres o ddiwygiadau arfaethedig sy'n gweithredu argymhellion y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol.
5. Mae'r cynigion yn y papur hwn wedi'u cynllunio i roi argymhellion 5, 6 a 7 o adroddiad y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol ar waith. Mae gwaith yn parhau ar ddrafftio Rheol Sefydlog newydd a fydd yn rhoi argymhelliad 11 y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol ar waith, a bydd cynigion i'r perwyl hwn yn cael eu cyflwyno i'r Pwyllgor Busnes maes o law.

Newidiadau arfaethedig sy'n deillio o adroddiad y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol ac ymateb y Pwyllgor Busnes

Argymhelliad 5 – Rydym yn argymhell y dylid dileu Rheol Sefydlog 30 a diwygio Rheol Sefydlog 29 fel bod angen cydsyniad y Cynulliad ar gyfer deddfwriaeth Senedd y DU ar unrhyw fater sy'n effeithio ar gymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad neu bwerau Gweinidogion Cymru.

6. Roedd hwn yn argymhelliad allweddol yn adroddiad y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol. Ar hyn o bryd, mae Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol o dan Reol Sefydlog 29 yn ofynnol os bydd un o Filiau'r DU yn gwneud darpariaeth o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad neu os yw'n dwyn effaith negyddol ar y cymhwysedd hwnnw. Ar y llaw arall, os bydd Bil yn gwneud darpariaeth sy'n effeithio ar swyddogaethau Gweinidogion Cymru, neu sy'n cael effaith (nad yw'n effaith negyddol) ar gymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad, nid oes angen

Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol; bydd y Llywodraeth yn gosod datganiad yn unig o dan Reol Sefydlog 30 sy'n hysbysu'r Cynulliad am y ddarpariaeth.

7. Argymhelliad y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol oedd y dylai fod angen cydsyniad y Cynulliad drwy gyfrwng Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol yn achos unrhyw ddarpariaeth yn un o Filiau'r DU sydd o fewn cymhwysedd y Cynulliad neu sy'n effeithio arno, neu sy'n addasu swyddogaethau Gweinidogion Cymru. Byddai'r diwygiadau arfaethedig i Reol Sefydlog 29.1, ynghyd â dileu Rheol Sefydlog 30, yn rhoi'r argymhelliad hwn ar waith, y gwnaeth y Pwyllgor Busnes ei dderbyn yn ei ymateb i adroddiad y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol. Byddai'r diwygiadau arfaethedig yn peri i gwmpas gweithdrefnau'r Cynulliad gyd-fynd â rhai Senedd yr Alban a Chynulliad Gogledd Iwerddon.
8. Yn unol ag argymhelliad y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol, cynigir bod cwmpas Rheol Sefydlog 29.1(ii) yn cael ei ehangu fel bod angen Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol yn achos darpariaethau sy'n addasu cymhwysedd y Cynulliad mewn unrhyw ffordd. Ar hyn o bryd, dim ond yn achos darpariaethau sy'n dwyn "effaith negyddol" y mae angen Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol.
9. Yn y dyfodol, byddai angen Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol hefyd yn achos darpariaethau ym Miliau'r DU sy'n addasu swyddogaethau Gweinidogion Cymru (Rheol Sefydlog 29.1(iii) newydd)). Ar hyn o bryd, dim ond datganiad o dan Reol Sefydlog 30 y mae'n ofynnol i'r Llywodraeth ei osod yn achos darpariaethau o'r fath, ac nid yw'n ofynnol i'r Cynulliad gydsynio drwy gyfrwng Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol.

10. Gan fod hyn yn ehangu cwrdd y broses Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol y tu hwnt i'r cytundeb rhynglywodraethol presennol, a nodir yn Nodyn Cyfarwyddyd Datganoli 9, mae angen i Lywodraeth Cymru gytuno â Llywodraeth y DU i ddiwygio Nodyn Cyfarwyddyd Datganoli 9 er mwyn ei gwneud yn broses effeithiol. Nododd y Pwyllgor Busnes hyn yn ei ymateb i adroddiad y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol, a chytunodd y byddai'n ystyried hyn wrth benderfynu pryd y dylid rhoi'r newid ar waith.
11. Er y gellid cymryd bod argymhelliad y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol yn awgrymu y dylai fod angen cydsyniad deddfwriaethol yn achos *pob* mater sydd o fewn cymhwysedd y Cynulliad, sy'n addasu ei gymhwysedd neu swyddogaethau Gweinidogion Cymru, cynigir na ddylai fod angen Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol yn achos darpariaethau sy'n "[d]arpariaethau cysylltiedig, canlyniadol, trosiannol, dros dro, atodol neu ddarpariaethau arbed sy'n ymwneud â materion nad ydynt o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad". Felly, caiff y cyfyngiad sy'n bodoli eisoes yn Rheol Sefydlog 29.1(i) ei gadw, a chaiff ei ymestyn i Reol Sefydlog 29.1(iii) newydd arfaethedig.

Argymhelliad 6: Rydym yn argymhell y dylid diwygio Rheol Sefydlog 29 fel bod pob Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol (gan gynnwys y materion sydd wedi'u cynnwys yn Rheol Sefydlog 30 bellach), oni bai bod amgylchiadau eithriadol, yn cael ei gyfeirio at bwyllgor Cynulliad i graffu'n fanwl arno.

12. Yn ei ymateb, cytunodd y Pwyllgor Busnes mai cyfeirio Memoranda Cydsyniad Deddfwriaethol at bwyllgor ddylai fod y drefn arferol, ac ymrwymodd i weithio gyda'r Llywodraeth i gytuno ar eiriad addas ar gyfer Rheol Sefydlog ddiwygiedig a fydd yn rhoi'r egwyddor hon ar waith.

13. Mae'r newidiadau arfaethedig i Reol Sefydlog 29.4 yn rhoi'r argymhelliad hwn ar waith.

Argymhelliad 7: Rydym yn argymhell y dylid diwygio Rheol Sefydlog 29 fel na all Llywodraeth Cymru gyflwyno Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol nes bod y pwyllgor perthnasol wedi cyflwyno adroddiad ar y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol.

14. Yn ei ymateb i adroddiad y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol, dywedodd y Llywodraeth y byddai am amodi unrhyw gyfyngiad o'r fath drwy ddatgan na fyddai'r Cynnig yn cael ei gyflwyno 'yn arferol' nes bod y pwyllgor wedi adrodd arno. Ar y pryd, cytunodd y Pwyllgor Busnes i ystyried pa eiriad a fyddai'n rhoi'r diogelwch mwyaf priodol i sicrhau bod y Cynulliad yn cael cyfle i graffu'n briodol ac yn amserol.
15. Yn dilyn trafodaethau â'r Llywodraeth, rydym yn cynnig na ddylid diwygio Rheol Sefydlog 29.8 ynghylch amseriad y broses o gyflwyno cynnig a'i drafod. Rydym yn awgrymu bod y ddarpariaeth bresennol, sef 'ni chaniateir trafod', yn ddull gwell o sicrhau bod y Cynulliad yn cael cyfle i graffu'n briodol ac yn amserol nag a fyddai 'yn arferol, ni chaniateir cyflwyno'r cynnig', ac felly rydym yn cynnig y dylid cadw'r ddarpariaeth hon.
16. Cytunodd y Pwyllgor Busnes hefyd i ystyried y cynnig a wnaeth y Llywodraeth yn ei hymateb i adroddiad y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol, sef y dylid diwygio'r Rheolau Sefydlog i ddiddymu'r gofyniad ar Lywodraeth Cymru i osod Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol ar gyfer pob Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol a osodir.
17. Mae'r diwygiad arfaethedig i Reol Sefydlog 29.6 yn diddymu'r orfodaeth ar y Llywodraeth i osod cynnig ar gyfer pob memorandwm a osodir. Y bwriad yw y byddai hyn yn caniatáu i'r Llywodraeth

gyflwyno memorandwm yn gynnar yn y broses, efallai cyn iddi ffurfio barn ar fanylion y cynnig, a chyflwyno memoranda atodol/diwygiedig cyn cyflwyno cynnig, pe bai'n dymuno gwneud hynny.

18. Gan nad oes rhaid bellach i'r Llywodraeth gyflwyno cynnig ar gyfer pob memorandwm, cynigir y dylid gwneud darpariaeth drwy gyfrwng Rheol Sefydlog 29.2A newydd fel y gallai unrhyw Aelod arall wneud hynny pe bai'n dymuno. Byddai angen i unrhyw Aelod sy'n dymuno gwneud hynny osod memorandwm ei hun, ond fel rheol ni fyddai'n gwneud hynny nes bod y Llywodraeth wedi gosod ei memorandwm ei hun yng nghyswllt y Bil.
19. Rhagwelwn y byddai Aelodau yn defnyddio'r weithdrefn hon pe bai'r Llywodraeth, am ba reswm bynnag, wedi nodi nad oedd yn bwriadu gosod cynnig mewn perthynas â Bil penodol. Mae gweithdrefn o'r fath yn bodoli eisoes yn yr Alban, ond fe'i defnyddiwyd unwaith yn unig hyd yma, sef mewn perthynas â Bil yr Alban; yn yr achos hwnnw, nid oedd Llywodraeth yr Alban yn dymuno cydsynio i'r darpariaethau yn y Bil.
20. Gyda'i gilydd, byddai'r newidiadau hyn yn peri i weithdrefnau'r Cynulliad gyd-fynd â gweithdrefnau'r Alban, lle nad oes rhaid i'r Llywodraeth osod cynnig ar gyfer pob memorandwm a osodir a lle y gall Aelodau eraill wneud hynny.

Newidiadau arfaethedig eraill

21. Mae dau newid arfaethedig sydd y tu allan i gwmpas adroddiad y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol ac ymateb y Pwyllgor Busnes iddo.
22. Mae'r diwygiad arfaethedig i Reol Sefydlog 29.2 yn ehangu ei chwmpas er mwyn iddi gynnwys Biliau Preifat yn Senedd y DU. Pan

gyhoeddwyd adroddiad y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol, nid oedd gan y Cynulliad ei ddarpariaethau ei hun ar gyfer ymdrin â Biliau Preifat. Cytunodd y Cynulliad ar y darpariaethau newydd yn Rheol Sefydlog 26A yng nghyswllt Biliau Preifat ym mis Mehefin 2012.

23. Mae'r ddarpariaeth arfaethedig newydd yn Rheol Sefydlog 29.3(iv) yn gweithredu argymhelliad a wnaed gan y Pwyllgor Cymunedau, Cydraddoldeb a Llywodraeth Leol yn ei adroddiad ar Femorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol y Bil Cyllid Llywodraeth Leol ar 25 Mehefin 2012¹, sef: 'rhaid i unrhyw Femorandwm gynnwys manylion y weithdrefn Cynulliad a fyddai'n gymwys i'r holl bwerau deddfu a roddir i Weinidogion Cymru drwy gyfrwng Bil San Steffan.'

Cam i'w gymryd

24. Gwahoddir y Rheolwyr Busnes i ystyried y Rheolau Sefydlog drafft arfaethedig yn Atodiad B a **chytuno arnynt mewn egwyddor.**

¹ <http://www.assemblywales.org/cy/bus-home/bus-business-fourth-assembly-laid-docs.htm?act=dis&id=235615&ds=6/2012>

Atodiad A

RHEOL SEFYDLOG 29 – Cydsyniad mewn Perthynas â Biliau Senedd y DU	
Biliau Senedd y DU sy'n Gwneud Darpariaeth y mae Angen Cydsyniad y Cynulliad ar ei chyfer	
<p>29.1 Yn Rheol Sefydlog 29, ystyr “Bil perthnasol” yw Bil sy'n cael ei ystyried yn Senedd y DU ac sy'n gwneud darpariaeth (“darpariaeth berthnasol”) mewn perthynas â Chymru:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) at unrhyw ddiben sydd o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad (ac eithrio darpariaethau cysylltiedig, canlyniadol, trosiannol, dros dro, atodol neu ddarpariaethau arbed sy'n ymwneud â materion nad ydynt o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad); neu (ii) sy'n dwyn effaith negyddol ar addasu cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad; <u>neu</u> (iii) <u>sy'n addasu swyddogaethau Gweinidogion Cymru neu swyddogaethau'r Cwnsler Cyffredinol (ac eithrio darpariaethau cysylltiedig, canlyniadol, trosiannol, dros dro, atodol neu ddarpariaethau</u> 	<p>Diwygio'r Rheol Sefydlog hon</p> <p>Nodwyd yn Argymhelliad 5 o adroddiad y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol 'y dylid dileu Rheol Sefydlog 30 a diwygio Rheol Sefydlog 29 fel bod angen cydsyniad y Cynulliad ar gyfer deddfwriaeth Senedd y DU ar unrhyw fater sy'n effeithio ar gymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad neu bwerau Gweinidogion Cymru'.</p> <p>Derbyniodd y Llywodraeth a'r Pwyllgor Busnes yr argymhelliad hwn.</p> <p>Mae'r diwygiadau hyn yn ychwanegu at y mathau o Filiau Perthnasol o dan Reol Sefydlog 29 er mwyn cynnwys y rhai a oedd yn Rheol Sefydlog 30 o'r blaen. Mae hyn yn golygu y dylai fod angen cydsyniad y Cynulliad yn y dyfodol drwy gyfrwng Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol yn achos unrhyw ddarpariaeth yn un o Filiau'r DU sydd o fewn cymhwysedd y Cynulliad neu sy'n effeithio arno, neu sy'n addasu swyddogaethau Gweinidogion Cymru.</p> <p>Mae'r meini prawf a restrir ym mhwyntiau (i), (ii) a (iii) yn</p>

<p><u>arbed sy'n ymwneud â materion nad ydynt o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad</u>);</p>	<p>gynyddol o ran eu heffaith, a disgwylir y bydd mwyafrif y Biliau sy'n effeithio ar swyddogaethau Gweinidogion Cymru yn dod o fewn maen prawf (i) beth bynnag. Felly, bydd maen prawf (iii) yn gymwys yn bennaf yn achos Biliau sy'n effeithio ar y rhai hynny o swyddogaethau Gweinidogion Cymru sydd y tu allan i gymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad.</p> <p>Caiff cwmplas Rheol Sefydlog 29.1(ii) ei ehangu fel bod angen Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol yn achos darpariaethau sy'n addasu cymhwysedd y Cynulliad mewn unrhyw ffordd. Ar hyn o bryd, dim ond yn achos darpariaethau sy'n dwyn "effaith negyddol" y mae angen Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol.</p> <p>Yn ôl Rheol Sefydlog 29.1(iii) newydd, byddai angen Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol hefyd yn achos darpariaethau ym Miliâu'r DU sy'n addasu swyddogaethau Gweinidogion Cymru (Rheol Sefydlog 29.1(iii) newydd). Ar hyn o bryd, dim ond datganiad o dan Reol Sefydlog 30 y mae'n ofynnol i'r Llywodraeth ei osod yn achos darpariaethau o'r fath, ac nid yw'n ofynnol i'r Cynulliad gydsynio drwy gyfrwng Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol.</p>
<p>Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol</p>	

29.2 Rhaid i aelod o'r llywodraeth osod memorandwm ("memorandwm cydsyniad deddfwriaethol") mewn perthynas â'r canlynol:

- (i) unrhyw Fil gan Lywodraeth y DU sy'n Fil perthnasol pan y'i cyflwynir i'r Tŷ cyntaf, a hynny dim mwy na phythefnos fel rheol ar ôl ei gyflwyno;
- (ii) unrhyw Fil Aelod Preifat yn Senedd y DU a oedd yn Fil perthnasol pan y'i cyflwynwyd ac sy'n dal yn Fil perthnasol ar ôl y cyfnod diwygio cyntaf yn y Tŷ y'i cyflwynwyd ynddo, a hynny dim mwy na phythefnos fel rheol ar ôl iddo gwblhau'r cyfnod hwnnw;
- (iii) unrhyw Fil Preifat y DU sy'n Fil perthnasol pan y'i cyflwynir i'r Tŷ cyntaf, a hynny dim mwy na phythefnos fel rheol ar ôl ei gyflwyno:
- (iv) unrhyw Fil a gyflwynir yn Senedd y DU sydd (neu a fyddai), yn rhinwedd gwelliannau:
 - (a) a dderbynnir; neu
 - (b) a gyflwynir gan un o Weinidogion y

Diwygio'r Rheol Sefydlog hon

Ar ôl symud i Ran 4 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 a chyflwyno gweithdrefnau o dan Reol Sefydlog 26A sy'n galluogi'r Cynulliad i ymdrin â Biliau Preifat, rydym o'r farn ei bod yn briodol bod unrhyw Filiau Preifat a gyflwynir yn San Steffan y mae eu darpariaethau yn dod o fewn cwrddas Rheol Sefydlog 29.1 yn cael eu cynnwys yn y Rheol Sefydlog hon.

Mae'r drafft yn pennu'r amserlen ar gyfer Biliau Preifat i fod yr un fath ag yn achos Biliau Llywodraeth.

<p>Goron neu a gyhoeddir gydag enw un o Weinidogion y Goron yn eu cefnogi,</p> <p>yn y naill Dŷ neu'r llall, yn gwneud darpariaeth berthnasol am y tro cyntaf neu y tu hwnt i derfynau unrhyw gydsyniad a roddwyd o'r blaen gan y Cynulliad, a hynny dim mwy na phythefnos fel rheol ar ôl i'r gwelliannau gael eu cyflwyno neu eu derbyn.</p>	
<p>29.2A <u>Rhaid i unrhyw aelod, ac eithrio aelod o'r llywodraeth, sy'n bwriadu cyflwyno cynnig cydsyniad deddfwriaethol mewn perthynas â Bil perthnasol osod memorandwm cydsyniad deddfwriaethol yn gyntaf, ond rhaid iddo beidio â gwneud hynny fel rheol nes bod aelod o'r llywodraeth wedi gosod memorandwm cydsyniad deddfwriaethol mewn perthynas â'r Bil hwnnw.</u></p>	<p>Rhaid i'r Llywodraeth osod memorandwm p'un a yw'n bwriadu cyflwyno cynnig neu beidio. Fodd bynnag, gall aelodau eraill osod memorandwm dim ond os ydynt yn bwriadu cyflwyno cynnig.</p> <p>Mae'r ddarpariaeth sy'n galluogi Aelod, ac eithrio aelod o'r Llywodraeth, osod Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol yn un newydd, a chaiff ei chyflwyno oherwydd mae'r diwygiadau arfaethedig i Reol Sefydlog 29.6 yn golygu na fydd yn ofynnol mwyach i'r Llywodraeth gyflwyno cynnig ar gyfer pob memorandwm. Byddai'n rhaid i unrhyw Aelod sydd am osod Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol osod memorandwm ei hun, ond ni fyddai'n gwneud hynny fel rheol nes bod y Llywodraeth wedi gosod ei memorandwm ei hun mewn perthynas â'r Bil hwnnw.</p>

<p>29.3 Rhaid i femorandwm cydsyniad deddfwriaethol:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) crynhoi amcanion polisi'r Bil; (ii) pennu i ba raddau y mae (neu y byddai) y Bil yn gwneud darpariaeth berthnasol; a (iii) esbonio a fernir ei bod yn briodol i'r ddarpariaeth honno gael ei gwneud ac iddi gael ei gwneud drwy gyfrwng y Bil; (iv) <u>os yw'r Bil yn cynnwys unrhyw ddarpariaeth berthnasol sy'n rhoi pŵer i Weinidogion Cymru wneud is-ddeddfwriaeth, nodi'r weithdrefn Cynulliad (os oes un) y mae'r is-ddeddfwriaeth sydd i'w gwneud wrth arfer y pŵer i ddod odani;</u> (v) <u>os gosodwyd memorandwm cydsyniad deddfwriaethol eisoes mewn perthynas â'r un darpariaethau yn yr un Bil, nodi sut a pham y mae'r memorandwm newydd yn wahanol i'r</u> 	<p>Diwygio'r Rheol Sefydlog hon</p> <p>Mae pwynt (iv) newydd wedi'i ychwanegu yn unol â'r awgrym a ganlyn a wnaeth y Pwyllgor Cymunedau, Cydraddoldeb a Llywodraeth Leol yn ei adroddiad ar Femorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol y Bil Cyllid Llywodraeth Leol: 'rhaid i unrhyw Femorandwm gynnwys manylion y weithdrefn Cynulliad a fyddai'n gymwys i'r holl bwerau deddfu a roddir i Weinidogion Cymru drwy gyfrwng Bil San Steffan'. Mae'r ddarpariaeth yn ailadrodd y ddarpariaeth yn 26.6 (vii) mewn perthynas â Biliau'r Cynulliad.</p> <p>Gan nad yw bellach yn angenrheidiol gosod cynnig yn sgîl/gyda phob memorandwm, mae lle i'r llywodraeth osod memorandwm diwygiedig pe bai ei bwriadau, neu gynnwys y Bil, yn newid cyn iddi osod cynnig. Byddai unrhyw femorandwm diwygiedig yn ddarostyngedig i'r un gweithdrefnau ag yr oedd yr un gwreiddiol yn ddarostyngedig iddynt. Ychwanegwyd is-bwynt (v) i'w gwneud yn glir, os gosodir memorandwm 'diwygiedig', fod yn rhaid iddo nodi'r newidiadau a wnaed ers y memorandwm gwreiddiol.</p>

<p><u>memorandwm blaenorol.</u></p>	<p>Yn wahanol i Reolau Sefydlog yr Alban, nid yw'r drafft yn cynnig y dylai memorandwm gynnwys cynnig drafft. Bwriad hyn yw rhoi mwy o hyblygrwydd i'r Llywodraeth a pheri i femoranda gael eu gosod yn gynharach, efallai cyn i fanylion cynnig gael eu llunio.</p> <p>Mae darpariaethau'r Rheol Sefydlog hon yn gymwys i femoranda y bydd y llywodraeth yn eu gosod o dan Reol Sefydlog 29.2 a'r rhai y bydd aelodau eraill yn eu gosod o dan Reol Sefydlog 29.2A.</p> <p>Y gofynion lleiaf sydd wedi'u nodi yn y Rheol Sefydlog hon, ac, fel y gwnaed yn glir yn nyfarniad y Dirprwy Lywydd ar 26.06.12: 'mae Gweinidogion yn rhydd i ddarparu mwy o wybodaeth na'r hyn sydd wedi'i nodi fel lleiafswm yn y Rheolau Sefydlog os ydynt yn dymuno, ac os ydynt yn credu y byddai'n helpu'r Cynulliad i drafod unrhyw fater penodol.'</p>
<p>29.4 <u>Caiff y Rhaid</u> i'r Pwyllgor Busnes:</p> <p>(i) <u>fel rheol</u> gyfeirio unrhyw femorandwm cydsyniad deddfwriaethol at bwyllgor neu bwyllgorau i'w ystyried a</p> <p>(ii) <u>sefydlu a chyhoeddi amserlen i'r pwyllgor neu'r pwyllgorau</u></p>	<p>Diwygio'r Rheol Sefydlog hon</p> <p>Mae'r diwygiad yn golygu bod yn rhaid i'r Pwyllgor Busnes fel rheol gyfeirio Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol at bwyllgor. Mae'r drafft yn cyd-fynd â'r hyn y mae'r Llywodraeth yn ei ffafrio, fel yr amlinellwyd yn ei hymateb i adroddiad y</p>

<u>ystyried y memorandwm a chyflwyno adroddiad arno.</u>	Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol.
29.5 Os caiff memorandwm cydsyniad deddfwriaethol ei gyfeirio at bwyllgor neu bwyllgorau i'w ystyried yn unol â Rheol Sefydlog 29.4, rhaid i'r Pwyllgor Busnes sefydlu a chyhoeddi amserlen i'r pwyllgor neu'r pwyllgorau ystyried y memorandwm a chyflwyno adroddiad arno.	<p>Dileu'r Rheol Sefydlog hon</p> <p>Mae darpariaethau'r Rheol Sefydlog hon bellach wedi'u cynnwys yn Rheol Sefydlog 29.4, uchod.</p>
Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol	
<p>29.6 Pan gaiff memorandwm cydsyniad deddfwriaethol ei osod, rhaid i'r Llywodraeth <u>Ar ôl i femorandwm cydsyniad deddfwriaethol gael ei osod, caiff unrhyw aelod, yn ddarostyngedig i Reol Sefydlog 29.2A, gyflwyno cynnig ("cynnig cydsyniad deddfwriaethol") y mae'n rhaid iddo ofyn</u> sy'n gofyn i'r Cynulliad gytuno i ddarpariaeth berthnasol gael ei chynnwys mewn Bil perthnasol.</p>	<p>Diwygio'r Rheol Sefydlog hon</p> <p>Mae'r newid hwn yn torri'r cyswllt rhwng y cynnig a'r memorandwm o ran yr amseriad, gan ddatgan yn glir y caiff y cynnig ei osod ar ôl y memorandwm, ond heb bennu dyddiadau cau yn hynny o beth.</p> <p>Mae'r newid hefyd yn diddymu'r orfodaeth ar y llywodraeth i gyflwyno cynnig ar gyfer pob memorandwm a osodir. Y bwriad yw y byddai hyn yn caniatáu i'r Llywodraeth gyflwyno memorandwm yn gynnar yn y broses, efallai cyn iddi ffurfio barn ar fanylion y cynnig, a chyflwyno memoranda atodol/diwygiedig cyn cyflwyno cynnig, pe bai'n dymuno gwneud hynny.</p> <p>Gan na fydd y llywodraeth o reidrwydd yn cyflwyno cynnig bob</p>

	tro mwyach, gwneir darpariaeth ar gyfer sicrhau y gall unrhyw aelod gyflwyno cynnig cydsyniad deddfwriaethol. Rhagwelwn y byddai Aelodau yn defnyddio'r weithdrefn hon pe bai'r Llywodraeth, am ba reswm bynnag, wedi nodi nad oedd yn bwriadu gosod cynnig mewn perthynas â Bil penodol.
29.7 Rhaid i gynnig cydsyniad deddfwriaethol sydd wedi'i gyflwyno gael ei ystyried gan y Cynulliad.	Cadw'r Rheol Sefydlog hon
29.8 Os caiff <u>Pan gaiff</u> memorandwm cydsyniad deddfwriaethol ei gyfeirio gan y Pwyllgor Busnes i'w ystyried gan bwyllgor neu bwyllgorau yn unol â Rheol Sefydlog 29.4, ni chaniateir trafod y cynnig cydsyniad deddfwriaethol cysylltiedig naill ai: <ul style="list-style-type: none"> (i) nes bod y pwyllgor wedi cyflwyno adroddiad arno yn unol â Rheol Sefydlog 29.4; neu (ii) nes y dyddiad cau erbyn pryd y mae'n ofynnol i bwyllgor gyflwyno adroddiad arno yn unol â Rheol Sefydlog 29.4. 	Diwygio'r Rheol Sefydlog hon <p>Argymhellodd y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol na ddylid cyflwyno'r cynnig nes bod y pwyllgor wedi cyflwyno adroddiad; ymateb y Llywodraeth oedd y byddai am i hyn gael ei amodi gan 'yn arferol'.</p> <p>Dywedodd y Pwyllgor Busnes y byddai am 'ystyried pa eiriad a fyddai'n rhoi'r diogelwch mwyaf priodol i sicrhau bod y Cynulliad yn cael cyfle i graffu'n briodol ac yn amserol'.</p> <p>Wrth ddrafftio, rydym wedi dod i'r farn fod y ddarpariaeth bresennol yn sicrhau diogelwch gwell nag a fyddai datgan na chaiff cynnig 'ei gyflwyno yn arferol'.</p>

RHEOL SEFYDLOG 30 – Hysbysu mewn Perthynas â Biliau Senedd y DU	Dileu'r pennawd
Biliau Senedd y DU sy'n Gwneud Darpariaeth y mae Angen Hysbysu'r Cynulliad yn ei chylch	Dileu'r is-bennawd
<p>30.1 – Yn Rheol Sefydlog 30, ystyr “Bil perthnasol” yw Bil sy'n cael ei ystyried yn Senedd y DU ac sy'n gwneud darpariaeth (“darpariaeth berthnasol”) mewn perthynas â Chymru (ac eithrio darpariaeth berthnasol sy'n ddarpariaeth berthnasol o fewn ystyr Rheol Sefydlog 29.1):</p> <p style="padding-left: 40px;">(i) – sy'n cael effaith sylweddol ar swyddogaethau Gweinidogion Cymru neu'r Cwnsler Cyffredinol; neu</p> <p style="padding-left: 40px;">(ii) – sy'n cael effaith ar gymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad (ac eithrio darpariaethau cysylltiedig, canlyniadol, trosiannol, dros dro, atodol neu ddarpariaethau arbed).</p>	<p>Dileu'r Rheol Sefydlog</p> <p>Mae darpariaethau'r Rheol Sefydlog hon bellach wedi'u cynnwys yn Rheol Sefydlog 29.</p>
Datganiadau Ysgrifenedig mewn Perthynas â Biliau Perthnasol Senedd y DU	Dileu'r is-bennawd
30.2 – Rhaid i aelod o'r llywodraeth osod datganiad ysgrifenedig	Dileu'r Rheol Sefydlog

~~mewn perthynas â:~~

- ~~(i) — unrhyw Fil gan Lywodraeth y DU sy'n Fil perthnasol pan y'i cyflwynir i'r Tŷ cyntaf, a hynny dim mwy na phythefnos fel rheol ar ôl ei gyflwyno;~~
- ~~(ii) — unrhyw Fil Aelod Preifat yn Senedd y DU a oedd yn Fil perthnasol pan y'i cyflwynwyd ac sy'n dal yn Fil perthnasol ar ôl y cyfnod diwygio cyntaf yn y Tŷ y'i cyflwynwyd ynddo, a hynny dim mwy na phythefnos fel rheol ar ôl iddo gwblhau'r cyfnod hwnnw;~~
- ~~(iii) — unrhyw Fil a gyflwynir yn Senedd y DU sydd (neu a fyddai), yn rhinwedd gwelliannau:~~
 - ~~(a) — a dderbynnir; neu~~
 - ~~(b) — a gyflwynir gan un o Weinidogion y Goron neu a gyhoeddir gydag enw un o Weinidogion y Goron yn eu cefnogi,~~

~~yn y naill Dŷ neu'r llall, yn gwneud darpariaeth berthnasol, a hynny dim mwy na phythefnos fel rheol ar ôl i'r gwelliannau gael eu cyflwyno neu~~

eu derbyn.	
<p>30.3 Rhaid i'r datganiad ysgrifenedig:-</p> <p>(i) crynhoi amcanion polisi'r Bil;</p> <p>(ii) pennu i ba raddau y mae (neu y byddai) y Bil yn gwneud darpariaeth berthnasol; a</p> <p>(iii) esbonio a fernir ei bod yn briodol i'r ddarpariaeth honno gael ei gwneud ac iddi gael ei gwneud drwy gyfrwng y Bil.</p>	<p>Dileu'r Rheol Sefydlog</p>

Atodiad B**RHEOL SEFYDLOG 29 – Cydsyniad mewn Perthynas â Biliau Senedd y DU****Biliau Senedd y DU sy'n Gwneud Darpariaeth y mae Angen Cydsyniad y Cynulliad ar ei chyfer**

29.1 Yn Rheol Sefydlog 29, ystyr "Bil perthnasol" yw Bil sy'n cael ei ystyried yn Senedd y DU ac sy'n gwneud darpariaeth ("darpariaeth berthnasol") mewn perthynas â Chymru:

- (i) at unrhyw ddiben sydd o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad (ac eithrio darpariaethau cysylltiedig, canlyniadol, trosiannol, dros dro, atodol neu ddarpariaethau arbed sy'n ymwneud â materion nad ydynt o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad; neu
- (ii) sy'n addasu cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad; neu
- (iii) sy'n addasu swyddogaethau Gweinidogion Cymru neu swyddogaethau'r Cwnsler Cyffredinol (ac eithrio darpariaethau cysylltiedig, canlyniadol, trosiannol, dros dro, atodol neu ddarpariaethau arbed sy'n ymwneud â materion nad ydynt o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad).

Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol

29.2 Rhaid i aelod o'r llywodraeth osod memorandwm ("memorandwm cydsyniad deddfwriaethol") mewn perthynas â'r canlynol:

- (i) unrhyw Fil gan Lywodraeth y DU sy'n Fil perthnasol pan y'i cyflwynir i'r Tŷ cyntaf, a hynny dim mwy na phythefnos fel rheol ar ôl ei gyflwyno;
- (ii) unrhyw Fil Aelod Preifat yn Senedd y DU a oedd yn Fil perthnasol pan y'i cyflwynwyd ac sy'n dal yn Fil perthnasol

ar ôl y cyfnod diwygio cyntaf yn y Tŷ y'i cyflwynwyd ynddo, a hynny dim mwy na phythefnos fel rheol ar ôl iddo gwblhau'r cyfnod hwnnw;

(iii) unrhyw Fil Preifat y DU sy'n Fil perthnasol pan y'i cyflwynir i'r Tŷ cyntaf, a hynny dim mwy na phythefnos fel rheol ar ôl ei gyflwyno;

(iv) unrhyw Fil a gyflwynir yn Senedd y DU sydd (neu a fyddai), yn rhinwedd gwelliannau:

(a) a dderbynnir; neu

(b) a gyflwynir gan un o Weinidogion y Goron neu a gyhoeddir gydag enw un o Weinidogion y Goron yn eu cefnogi,

yn y naill Dŷ neu'r llall, yn gwneud darpariaeth berthnasol am y tro cyntaf neu y tu hwnt i derfynau unrhyw gydsyniad a roddwyd o'r blaen gan y Cynulliad, a hynny dim mwy na phythefnos fel rheol ar ôl i'r gwelliannau gael eu cyflwyno neu eu derbyn.

29.2 Rhaid i unrhyw aelod, ac eithrio aelod o'r llywodraeth, sy'n bwriadu cyflwyno cynnig cydsyniad deddfwriaethol mewn perthynas â Bil perthnasol osod memorandwm cydsyniad deddfwriaethol yn gyntaf, ond rhaid iddo beidio â gwneud hynny fel rheol nes bod aelod o'r llywodraeth wedi gosod memorandwm cydsyniad deddfwriaethol mewn perthynas â'r Bil hwnnw.

29.3 Rhaid i femorandwm cydsyniad deddfwriaethol:

(i) crynhoi amcanion polisi'r Bil;

(ii) pennu i ba raddau y mae (neu y byddai) y Bil yn gwneud darpariaeth berthnasol;

(iii) esbonio a fernir ei bod yn briodol i'r ddarpariaeth honno gael ei gwneud ac iddi gael ei gwneud drwy gyfrwng y Bil;

- (iv) os yw'r Bil yn cynnwys unrhyw ddarpariaeth berthnasol sy'n rhoi pŵer i Weinidogion Cymru wneud is-ddeddfwriaeth, nodi'r weithdrefn Cynulliad (os oes un) y mae'r is-ddeddfwriaeth sydd i'w gwneud wrth arfer y pŵer i ddod odani;
- (v) os gosodwyd memorandwm cydsyniad deddfwriaethol eisoes mewn perthynas â'r un darpariaethau yn yr un Bil, nodi sut a pham y mae'r memorandwm newydd yn wahanol i'r memorandwm blaenorol.

29.4 Rhaid i'r Pwyllgor Busnes:

- (i) fel rheol gyfeirio unrhyw femorandwm cydsyniad deddfwriaethol at bwyllgor neu bwyllgorau i'w ystyried a
- (ii) sefydlu a chyhoeddi amserlen i'r pwyllgor neu'r pwyllgorau ystyried y memorandwm a chyflwyno adroddiad arno.

29.5 [Dilëwyd drwy benderfyniad y Cynulliad]

Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol

29.6 Ar ôl i femorandwm cydsyniad deddfwriaethol gael ei osod, caiff unrhyw aelod, yn ddarostyngedig i Reol Sefydlog 29.2A, gyflwyno cynnig ("cynnig cydsyniad deddfwriaethol") sy'n gofyn i'r Cynulliad gytuno i ddarpariaeth berthnasol gael ei chynnwys mewn Bil perthnasol.

29.7 Rhaid i gynnig cydsyniad deddfwriaethol sydd wedi'i gyflwyno gael ei ystyried gan y Cynulliad.

29.8 Pan gaiff memorandwm cydsyniad deddfwriaethol ei gyfeirio gan y Pwyllgor Busnes i'w ystyried gan bwyllgor neu bwyllgorau yn unol â

Rheol Sefydlog 29.4, ni chaniateir trafod cynnig cydsyniad deddfwriaethol cysylltiedig naill ai:

- (i) nes bod y pwyllgor wedi cyflwyno adroddiad arno yn unol â Rheol Sefydlog 29.4; neu
- (ii) nes y dyddiad cau erbyn pryd y mae'n ofynnol i bwyllgor gyflwyno adroddiad arno yn unol â Rheol Sefydlog 29.4.